

บทที่ 5

สรุปการศึกษาวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงข้าราชการใน กองบัญชาการกองทัพไทย ว่ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของข้อมูล ในยุคปัจจุบัน เป็นอย่างไร และมีวิธีการดูแลรักษาป้องกันเบื้องต้นของข้าราชการเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและอุดช่องโหว่ในด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของ กองบัญชาการกองทัพไทย ต่อไป และจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย เน้นในด้านที่เป็นจุดอ่อน ของข้าราชการ เป็นพิเศษ จากจำนวนแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 392 คน โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และเปรียบเทียบระหว่างค่าตัวแปรสองตัวแปร โดยสามารถสรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของข้าราชการ กองบัญชาการกองทัพไทย ลักษณะทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล

จากผลการวิเคราะห์พบว่าข้าราชการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ถึงร้อยละ 56.9 วิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะว่าอัตราการบรรจุ โดยรับการบรรจุข้าราชการมาจาก นักเรียน โรงเรียนทหาร การบรรจุเฉพาะตำแหน่งบุคคลที่ผ่านกองหนุนมาแล้ว ส่วนข้าราชการหญิง รับมาจากการบรรจุบุคคลพลเรือน อายุ โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 21 ปี - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.5 วิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะช่วงอายุนี้ อยู่ในช่วงที่บรรจุเข้ารับราชการ เพื่อเป็นการทดแทนกำลังพลในแต่ละปี ข้าราชการส่วนมากจึงมีอายุอยู่ในเกณฑ์ช่วงนี้ การศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 36.7 วิเคราะห์ได้ว่าเป็นเพราะว่าการเข้ารับราชการ การบรรจุนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งรับผู้ที่จบตามวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาตรี และ นายทหารประทวนที่จะทำการสอบทำหน้าที่นายทหารสัญญาบัตรต้องมีคุณสมบัติ ด้วยการเรียนรู้เพิ่มเติมในคุณวุฒิปริญญาตรี จึงมีสิทธิ์สอบบรรจุ ในอัตราดังกล่าว จึงทำให้ข้าราชการบางท่านได้ศึกษาเพิ่มเติมจนจบคุณวุฒิปริญญาตรี เพื่อใช้ในการเตรียมตัวสอบปรับคุณวุฒิเป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตรระดับหน้าที่การงาน ผลออกมาพบว่าเป็นข้าราชการชั้นสัญญาบัตรจำนวน 132 นาย คิดเป็นร้อยละ 31.4 เป็นข้าราชการชั้นประทวน จำนวน 211 นาย คิดเป็นร้อยละ 53.8 เป็นข้าราชการลูกจ้างพนักงาน จำนวน 58 นาย คิดเป็นร้อยละ 14.8 วิเคราะห์ว่า

การบรรจุข้าราชการชั้นสัญญาบัตร จะบรรจุเฉพาะข้าราชการที่มีคุณสมบัติสูงเป็นนักเรียนหรือรับผู้ที่จบคุณวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป ในอัตราการบรรจุจะน้อยกว่า ส่วนข้าราชการชั้นประทวนเป็นอัตราที่บรรจุ จากนักเรียน หรือบุคคลพลเรือน และมีการบรรจุเพื่อทดแทนจำนวนมาก เพื่อเป็นกำลังหลักในการปฏิบัติงาน ลูกจ้างพนักงาน การบรรจุจะเป็นแบบสัญญาจ้าง หมาอายุต้องต่อสัญญา หรือว่าเลิกจ้าง การจัดหาเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ไม่สามารถบรรจุลงได้ในอัตราข้าราชการชั้นประทวน จึงทำให้มีการเปิดอัตราชั่วคราวเป็นอัตราจ้างที่น้อยกว่าปกติ ข้าราชการที่เคยเข้ารับการอบรมผ่านหลักสูตร คิดเป็น ร้อยละ 41.1 ข้าราชการที่ไม่เคยเข้ารับการอบรม คิดเป็น ร้อยละ 58.9 วิเคราะห์ได้ว่า การเปิดหลักสูตร มีเพียงปีละครั้ง ตามห้วงปีงบประมาณผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนมากจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือข้าราชการที่หน่วยส่งตัวมา เพื่อเป็นตัวแทนในการเข้ารับ การฝึกอบรม ยังคงมีกำลังพล ส่วนใหญ่ ที่บรรจุเข้ารับราชการใหม่ และข้าราชการลูกจ้างพนักงาน อีกจำนวนมากที่ยังไม่เคยได้ผ่านการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ของ กองบัญชาการกองทัพไทย

5.1.2 ส่วนที่ 2 ตามพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ภายในเครือข่าย กองบัญชาการกองทัพไทย

จากผลการวิเคราะห์พบว่าคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่ เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ร้อยละ 81.4 คอมพิวเตอร์ส่วนตัว เป็นร้อยละ 18.6 วิเคราะห์ว่า ด้วยการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้ภายในสำนักงาน จะมีงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามแต่ปีงบประมาณ ส่วนคอมพิวเตอร์ที่ไม่เพียงพอ ก็จะนำเครื่องส่วนตัวมาใช้ภายในเครือข่ายของทางราชการ เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติงานและจัดประชุมวางแผนงาน การใช้งานร่วมกันของเครื่องคอมพิวเตอร์สำนักงาน อัตราร้อยละ 65.3 และไม่มีการใช้งานร่วมกันส่วนมากจะเป็นคอมพิวเตอร์ส่วนตัว อัตราร้อยละ 34.7 วิเคราะห์ได้ว่าการใช้งานคอมพิวเตอร์สำนักงาน ต้องมีการทำงานร่วมกัน มีการแก็งงาน หรือเจ้าหน้าที่ ที่ใช้งานด้านการพิมพ์ร่วมกันส่วนอัตราที่ไม่เคยมีผู้มาใช้งานร่วมกัน อาจเป็นเพราะว่า การใช้งานส่วนบุคคลเฉพาะตำแหน่ง หรือคอมพิวเตอร์ส่วนตัว จึงมีอัตรา ร้อยละ 34.7 การเชื่อมต่ออุปกรณ์ชนิดอื่นเข้ากับเครือข่ายใน กองบัญชาการกองทัพไทย อัตรา ร้อยละ 33.9 ผู้ที่เคยนำอุปกรณ์ชนิดอื่นมาเชื่อมต่อในระบบเครือข่าย อัตราร้อยละ 66.1 เป็นอัตรา ผู้ที่ไม่เคยนำอุปกรณ์ชนิดอื่นเข้ามาเชื่อมต่อภายในระบบเครือข่ายของ กองบัญชาการกองทัพไทย วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ใช้คอมพิวเตอร์สำนักงานอยู่แล้ว จึงไม่ได้นำอุปกรณ์ชนิดอื่นมาเชื่อมต่อภายในระบบเครือข่าย ส่วนปัจจัยผู้ที่เคยใช้อุปกรณ์มาเชื่อมต่อ จะเป็นเจ้าหน้าที่เฉพาะ หรือข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ที่มีการนำเอามือถือ สมาร์ทโฟน หรือ แท็บเล็ต นำมาเชื่อมต่อ ในระหว่างการประชุมหรือหาข้อมูลเร่งด่วน

5.1.3 ส่วนที่ 3 ผลการวัดความรู้ในแต่ละด้านเกี่ยวกับเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์พบว่าคำถามในแต่ละข้อดังนี้ คำถามเกี่ยวกับด้านข้อมูล คำถามข้อ 1 ถามว่าการเข้ารหัสเพื่อป้องกันผู้อื่นเข้าถึง มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 71.2 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ มีความรู้เรื่องการตั้งค่าน์รหัส จากทางหน้าเว็บไซต์ กองบัญชาการกองทัพไทย จากสื่อประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน จึงทำให้ข้าราชการมีความรู้ในเรื่องการเข้ารหัสเพื่อป้องกัน คำถามข้อ 2 ถามว่ามาตรฐานการรักษาความปลอดภัยข้อมูล คืออะไร มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 56.9 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการมีความรู้เรื่องมาตรฐานจากการฝึกอบรม หรือและการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติม จากสื่อเว็บไซต์เพื่อทำให้เกิดความรู้ในข้อคำถาม คำถามข้อ 3 ถามว่าการจัดเก็บข้อมูลงานเอกสารต่าง ๆ เป็นอย่างไร มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 66.1 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่จะแยกเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการค้นหาเมื่อผู้บังคับบัญชาเรียกหาข้อมูล ส่วนอีก ร้อยละ 33.9 จะจัดเก็บไว้ตามหน้า Desktop เพื่อง่ายต่อการหางาน และแก้ไขงานในเบื้องต้น การกระทำทั้งสองอย่าง เป็นการสะดวกแก่การค้นหา ของผู้ที่จะกลับมาแก้ไขพิมพ์งานต่อจากผู้ที่ใช้งานก่อนหน้านี้ เมื่อเจ้าหน้าที่พิมพ์งานไม่อยู่ คำถามข้อ 4 ถามว่าการส่งเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเข้าซ่อมควรปฏิบัติอย่างไร เกี่ยวกับข้อมูลภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 48.2 พบว่าส่วนใหญ่กำลังพลยังขาดความเข้าใจในเรื่องการ backup ข้อมูลออกก่อนทำการส่งซ่อม เลือกคำตอบที่ว่าส่งซ่อมกับเจ้าหน้าที่ หรือช่างซ่อมผู้ชำนาญโดยตรง เพราะ ข้าราชการยังขาดความรู้ด้านเทคนิคการบำรุงรักษา และการ backup เก็บข้อมูลอยู่เสมอ เพื่อการรักษาความปลอดภัยด้านข้อมูล การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง จึงทำให้ผู้ใช้งานทั่วไป เมื่อคอมพิวเตอร์เสีย จึงหาทางแก้ไขเพื่อให้ใช้งานต่อได้ เพียงอย่างเดียว คำถามข้อ 5 ถามว่าการตั้งแชร้ข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 29.1 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจเรื่องการตั้งค่าน์รหัสในการแชร้ข้อมูล ใช้ร่วมกัน ไม่รู้วิธีตั้งรหัส จึงทำให้ตั้งค่าแบบอ่านได้และเขียนทับได้ หรือตั้งค่าแบบอ่านได้เพียงอย่างเดียว โดยที่ข้อมูลก็อาจถูกบุคคลอื่นเข้ามาค้นหาภายในเครือข่ายได้ง่าย จึงไม่ปลอดภัยต่อข้อมูลภายในเครือข่าย เพราะ ข้าราชการบางท่านยังขาดการเรียนรู้ และความเข้าใจของการแชร้ไฟล์ที่ถูกต้อง คำถามเกี่ยวกับด้านภัยคุกคาม ระบบการป้องกันภัยคุกคาม คำถามข้อ 1 ถามว่าโปรแกรม Antivirus ที่เจ้าหน้าที่กำหนดให้ติดตั้งภายในเครือข่ายของ กองบัญชาการกองทัพไทย มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 26.5 ซึ่งน้อยมาก วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า ภายในเครือข่าย กองบัญชาการกองทัพไทย กำหนดให้มีการติดตั้ง Antivirus ชนิดใด ส่วนมากจะหามาติดตั้งเอง ตามที่สะดวกง่าย บางครั้งโปรแกรมที่เจ้าหน้าที่ติดตั้งก็ทำให้เครื่องโหลดหนักการทำงานช้า ด้วยการ scan ตลอดเวลา คุณภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ ที่มีอยู่ในเกณฑ์ล่าสมัย ผู้ใช้จึงได้ทำการเอาโปรแกรม Antivirus ออกแล้วลงโปรแกรมที่ทำงานเบากับเครื่อง เช่น Nod32 Antivirus

เป็นส่วนใหญ่ ทั้ง ๆ ที่กองบัญชาการกองทัพไทย กำหนดให้ใช้ Trend Micro Antivirus เพื่อง่ายต่อที่เจ้าหน้าที่จะทำการค้นหาหรือควบคุม ระบบรักษาความปลอดภัย ในการส่งข้อมูลตอบรับ หรือ scan ค้นหา เพื่ออุดช่องโหว่ที่อาจแพร่กระจายได้ง่าย คำถามข้อ 2 ถามว่าการนำ Flash drive มา save งาน นำมาเสียบเข้าในระบบคอมพิวเตอร์ควรปฏิบัติอย่างไร มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 86 เข้าใจดีว่าต้องทำการตรวจสอบ scan virus ก่อนเปิดทุกครั้งเพื่อปกป้องเครื่องคอมพิวเตอร์ ของตนเองไม่ให้ติด virus ที่มาจาก Flash drive มีความรู้เรื่องการปกป้อง virus และเกรงว่าจะนำพามาติดที่เครื่องของตนเองได้ คำถามข้อ 3 ถามถึงความรู้เกี่ยวกับการทำงานของ Malware คืออะไร มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 57.9 วิเคราะห์ได้ว่าข้าราชการใส่ใจที่จะค้นหาคำตอบจากสื่อต่าง ๆ ที่ตนเองไม่เคยรู้มาก่อน กับข้าราชการบางส่วนไม่เคยรู้เรื่องการทำงานนี้เลย ลักษณะ คำตอบจึงอยู่ในค่าระดับกลาง ๆ ค่าที่ได้ใกล้เคียงกัน คำถามข้อ 4 ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของ Backdoor คืออะไร มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 65.6 วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการใส่ใจที่จะค้นหาคำตอบจากสื่อต่าง ๆ ที่ตนเองไม่เคยรู้มาก่อน กับข้าราชการบางส่วนไม่เคยรู้เรื่องการทำงานนี้เลย ลักษณะ คำตอบจึงอยู่ในค่าระดับกลาง ๆ ค่าที่ได้ใกล้เคียงกัน คำถามข้อ 5 ความรู้เกี่ยวกับการทำงานของ Spyware คืออะไร มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 45.7 วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการใส่ใจที่จะค้นหาคำตอบจากสื่อต่าง ๆ ที่ตนเอง ไม่เคยรู้มาก่อนกับข้าราชการบางส่วนไม่เคยรู้เรื่องการทำงานนี้เลย ลักษณะ คำตอบ จึงอยู่ในค่าระดับกลาง ๆ ค่าที่ได้ใกล้เคียงกัน จากคำถาม เกี่ยวกับการทำงาน และลักษณะของ Virus แต่ละชนิด เป็นการทดสอบผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกัน จากการค้นหาความหมายของคำตอบกับผู้รู้และผู้ไม่รู้เรื่องแบบฉบับนี้ และการคาดเดาลักษณะคำตอบ ตามความน่าจะเป็นของคำถามคำตอบ เพราะการทดสอบแบบสอบถามชนิดนี้ ไม่ได้ทำการทดสอบเฉพาะที่ห้ามค้นหาข้อมูลที่ถูกต้อง ค่าที่ได้แตกต่างกันจึงอยู่กับผู้ที่ไม่ทราบคำตอบจริง ๆ คำถามเกี่ยวกับด้านนโยบาย ข้อกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ คำถามข้อ 1 ถามว่าความรู้เกี่ยวกับ พรบ. คอมพิวเตอร์ มีกี่หมวด มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 30.1 วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการยังขาดความรู้เรื่อง พรบ. คอมพิวเตอร์ ไม่เคยค้นคว้าหาข้อมูลมาก่อน จึงให้หลักความน่าจะเป็นในการตอบคำถาม อีกอย่างคำถามเป็นแบบลักษณะตัวเลขใกล้เคียงกัน ค่าร้อยละที่ได้จึงอยู่ในเกณฑ์ที่ผู้รู้เรื่องนี้หรือสนใจเรื่องนี้ น้อยมาก คำถามข้อ 2 ถามถึงข้อ พรบ. การกระทำผิดในการเข้าถึง ซึ่งระบบที่มีผู้ป้องกันไว้แล้ว แต่พยายามที่จะกระทำผิด มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 48.5 วิเคราะห์ว่าคำถามอยู่ในหลักกฎหมาย ข้าราชการขาดความเอาใจใส่ในเรื่องกฎหมาย ต้องค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง ก็จะตอบคำถามข้อนี้ได้ คำถามเป็นลักษณะการท่องจำ จึงจะตอบคำถามได้ แต่ถ้าถามว่ารู้ไหมว่าทำแบบนี้แล้วผิด คำตอบน่าจะทำได้ดีกว่านี้ คำถามข้อ 3 ถามถึงข้อ พรบ. การกระทำผิดในการเข้าถึงซึ่งข้อมูลที่มีผู้ป้องกันไว้แล้ว แต่พยายามที่จะกระทำผิด มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 44.6 วิเคราะห์ว่าคำถามอยู่ในหลักกฎหมาย ข้าราชการขาดความเอาใจใส่ในเรื่องกฎหมาย ต้องค้นหา

คำตอบที่ถูกต้อง ก็จะตอบคำถามข้อนี้ได้ คำถามเป็นลักษณะการท่องจำ จึงจะตอบคำถามได้ แต่ถ้าถามว่ารู้ไหมว่าทำแบบนี้แล้วผิด คำตอบน่าจะทำได้ดีกว่านี้ คำถามข้อ 4 ถามถึงข้อ พรบ. การกระทำผิดในการให้ข้อมูลเป็นเท็จเกิดการเสียหายต่อความมั่นคงประเทศ หรือการตื่นตระหนกของประชาชน มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 54.3 วิเคราะห์ว่าคำถามอยู่ในหลักกฎหมาย ข้าราชการขาดความเอาใจใส่ในเรื่องกฎหมาย ต้องค้นหาคำตอบที่ถูกต้อง ก็จะตอบคำถามข้อนี้ได้ คำถามเป็นลักษณะการท่องจำ จึงจะตอบคำถามได้ แต่ถ้าถามว่ารู้ไหมว่าทำแบบนี้แล้วผิด คำตอบน่าจะทำได้ดีกว่านี้ คำถามข้อ 5 ถามว่าการออกใช้ ของ ระเบียบ กองบัญชาการทหารสูงสุด ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยระบบสารสนเทศ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย เมื่อใด มีผู้ที่ตอบถูก ร้อยละ 52.3 วิเคราะห์ว่าคำถามอยู่ใน หลักระเบียบนโยบายออกให้ข้าราชการปฏิบัติ เป็นคำถามเกี่ยวกับวันที่ออกกำระเบียบ ผู้ที่ตอบได้ ก็จะเป็นผู้ที่ใส่ใจค้นหาระเบียบนี้ขึ้นมา เพื่อตอบคำถามที่ถูกต้อง ผลการทดสอบจำนวน 5 ข้อดังกล่าว จึงเป็นเหตุ วิเคราะห์ในภาพรวมได้ว่า เรื่องการออกกฎหมายระเบียบ ต่าง ๆ ต้องอาศัย การอ่านหรือ ท่องจำ เป็นพิเศษ ซึ่งข้าราชการไม่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในระดับน้อยมาก คำคำตอบที่ได้จึงอยู่ในลักษณะใกล้เคียงกัน คำที่ได้แตกต่างกันจึงอยู่กับผู้ที่ไม่ทราบคำตอบจริง ๆ

5.1.3.1 การทดสอบความรู้ผลเปรียบเทียบ ระหว่าง ข้าราชการตำแหน่งหน้าที่แต่ละลำดับชั้นผลที่ได้คือ คำถามทางด้านข้อมูล ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการชั้นประทวน มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 3 ข้อ ข้าราชการลูกจ้างพนักงานราชการ มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 2 ข้อ วิเคราะห์ว่า ข้าราชการแตกต่างตามชั้นยศตำแหน่งอย่างเห็นได้ชัด เป็นเพราะว่าการรับรู้ศึกษาจะให้ความสำคัญต่อระดับข้าราชการชั้นสัญญาบัตรก่อน ส่วนข้าราชการชั้นประทวนเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ หรือต้องค้นหาความรู้ด้วยตัวเอง หรือใช้ความรู้ในการเพื่อทดสอบในการสอบเลื่อนฐานะนายทหารชั้นสัญญาบัตร ข้าราชการลูกจ้างพนักงาน ซึ่งบรรจุจากคุณวุฒิ ปวช. ปวส. จึงมีความรอบรู้น้อยกว่า ผู้ที่บรรจุอยู่ข้าราชการมากกว่า ด้วยประสบการณ์ คำถามด้านป้องกันภัยคุกคาม ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการชั้นประทวน มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 3 ข้อ ข้าราชการลูกจ้างพนักงานราชการ มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 2 ข้อ วิเคราะห์ว่า ข้าราชการแตกต่างตามชั้นยศตำแหน่งอย่างเห็นได้ชัด เป็นเพราะว่าการรับรู้ศึกษาจะให้ความสำคัญต่อระดับข้าราชการชั้นสัญญาบัตรก่อน ส่วนข้าราชการชั้นประทวนเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ หรือต้องค้นหาความรู้ด้วยตัวเอง หรือใช้ความรู้ในการเพื่อทดสอบในการสอบเลื่อนฐานะนายทหาร ข้าราชการลูกจ้างพนักงาน ซึ่งบรรจุจากคุณวุฒิ ปวช. ปวส. จึงมีความรอบรู้น้อยกว่า ผู้ที่บรรจุอยู่ข้าราชการมากกว่า ด้วยประสบการณ์ ด้านกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มีจำนวนที่

ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการชั้นประทวน มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 3 ข้อ ข้าราชการลูกจ้าง พนักงานราชการ มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ วิเคราะห์ว่า จากที่เห็น ข้าราชการสัญญาบัตร กับข้าราชการลูกจ้าง จะทำคะแนนได้ดีในข้อนี้อาจเป็นเพราะว่าค้นหาความรู้ในการที่จะตอบแบบสอบถาม เพราะเป็น สิ่งที่เขาไม่ทราบ ในระหว่างที่ข้าราชการชั้นประทวน จะตอบคำถามมาจากประสบการณ์การทำงานภาคเคา ความน่าจะเป็น

5.1.3.2 การทดสอบความรู้ผลเปรียบเทียบ ระหว่าง ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ผลที่ได้คือ คำถามทางด้านข้อมูล ผู้ผ่านการฝึกอบรม มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ ผู้ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 2 ข้อ วิเคราะห์ว่า จากที่เห็น ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจะทำการทดสอบได้ดีกว่า จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่า ผู้ที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม เพราะว่ามีประสบการณ์และความรู้เท่า ในการทดสอบ จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย เพราะว่ามีประสบการณ์และความรู้เท่า ในการทดสอบ จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่น้อย เพราะตัวเองไม่มีความรู้ทางด้านนี้ คำถามทางด้านกฎหมายกระบวนวิธีข้อบังคับ ผู้ผ่านการฝึกอบรม มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 3 ข้อ ผู้ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม ไม่มีจำนวนที่ผ่านเกณฑ์เลย วิเคราะห์ได้ว่า จากที่เห็น ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจะทำการทดสอบได้ดีกว่า จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ปานกลาง ผู้ที่ยังไม่ได้รับการฝึกอบรม และไม่มีประสบการณ์ความรู้ในการทดสอบนี้เลย จึงทำให้ผลออกมาอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ผ่านทำได้น้อยมาก ไม่มีความเข้าใจในเรื่องนี้เลย

5.1.4 ส่วนที่ 4 ผลการวัดพฤติกรรมความเสี่ยงในแต่ละด้านเกี่ยวกับเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

ผลการวิเคราะห์พบว่าคำถามการทดสอบพฤติกรรมความเสี่ยงในภาพรวมผลที่ได้คือ คำถามทางด้านข้อมูล มีจำนวนที่มีความเสี่ยงต่อภัยคุกคามทั้งสิ้น 4 ข้อ จาก 5 คำถาม คำถามด้านป้องกันภัยคุกคาม มีความเสี่ยงต่อภัยคุกคามทั้งสิ้น 4 ข้อ จาก 4 คำถาม และคำถามทางด้านกฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย มีความเสี่ยงต่อภัยคุกคาม ร้อยละ 51 จาก 1 คำถาม รวมทั้งสิ้น 10 คำถาม ผลการวิเคราะห์จากคำถามทดสอบพฤติกรรมความเสี่ยงต่อภัยคุกคามในแต่ละข้อ คำถามเกี่ยวกับด้านข้อมูล จำนวน 5 ข้อ คำถามข้อ 1 ถามถึงการเข้าถึงการจดจำรหัสของตนเอง มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 60.2 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ เคยบันทึกรหัสผ่าน เพื่อเข้าถึงข้อมูลไว้ใกล้บริเวณ โต๊ะที่ทำงาน เพื่อสะดวกแก่การจดจำเข้าถึงได้ง่ายของตัวเอง กลัวที่จะลืมรหัส

แต่ยังไม่นึกถึงการป้องกันทางด้านความปลอดภัยของข้อมูล คำถามข้อ 2 ถามถึงเรื่องการ backup ไฟล์ข้อมูล หรือ ไม่มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 69.1 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ ไม่เคย backup ข้อมูลของตัวเองหรือข้อมูลราชการไว้เลย เพราะคิดว่าข้อมูลคงไม่หายไปไหนพอคอมพิวเตอร์เสีย ก็แค่ทำงานไม่ได้ งานอยู่ในเครื่องจึงต้องทำใหม่อีกครั้ง และไม่รู้ว่าคุณค่าของข้อมูลไหนสำคัญเป็นความลับที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ถ้าเกิดรั่วไหลออกไป ถ้าผู้บังคับบัญชาไม่ได้สั่งการปกป้อง มาโดยเฉพาะ คำถามข้อ 3 ถามถึงการส่งซ่อม โดยการ backup ข้อมูลออกก่อน เพื่อให้ข้อมูลของเราไม่รั่วไหลออกไป มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 67.3 เป็นคำถามใกล้เคียงกับข้อที่แล้ว แต่เป็นคำถามที่ว่า ส่งต่อไปให้เจ้าหน้าที่ซ่อม เราสามารถ backup ข้อมูลออกก่อน เพื่อไม่ให้ตกไปถึงผู้อื่น วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการยังขาดการเรียนรู้ถึงวิธีการแก้ไขเบื้องต้น และไม่ได้ทำการ backup ข้อมูลไว้เลย จึงเป็นเหตุให้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อข้อมูลรั่วไหลไปถึงบุคคลที่ไม่มีหน้าที่การเกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ เพราะว่าการประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ ยังไม่มี คำถามข้อ 4 ถามถึงการแชร์ไฟล์ข้อมูลสำคัญ โดยการเข้ารหัสหรือไม่ มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 42.3 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการยังตระหนักถึงผลเสีย ในการแชร์ข้อมูลสำคัญ จึงมีเกณฑ์ ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงน้อย เพื่อปกป้องข้อมูลของตัวเองอยู่ และส่วนมากก็จะใช้แค่ Flash drive ในการนำพาข้อมูล ไปอีกเครื่องเสียมากกว่า คำถามข้อ 5 ถามถึงการแชร์ไฟล์แบบ full อ่านได้เขียนได้ มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 70.9 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องถึงลักษณะการแชร์ข้อมูลแบบอ่านได้เขียนได้ ผลเสียเป็นแบบไหนอย่างไร คิดว่าคงอยากให้มีการแชร์ข้อมูลเพียงให้ได้ทั้งหมด เลยไม่มีความเข้าใจในเรื่องนี้ที่ถูกต้อง เพราะขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี คำถามเกี่ยวกับด้านภัยคุกคาม ระบบการป้องกันภัยคุกคาม จำนวน 4 ข้อ เป็นคำถามข้อ 6 ถามถึงการใช้ free email ทั่วไป ภายในเครือข่าย กองบัญชาการกองทัพไทยมีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง 84.7 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่ ใช้ free mail ของตนเอง ภายในระบบเครือข่าย โดยที่ กองบัญชาการกองทัพไทย ก็ออกเผยแพร่ข้อมูลให้ใช้ email ภายใน กองบัญชาการกองทัพไทย @rtarf.mi.th แต่การสมัครขั้นตอนยังไม่เป็นที่แพร่หลาย อาจเป็นเพราะว่า ด้านการประชาสัมพันธ์ยังไม่ดีพอ จึงทำให้ข้าราชการไม่ทราบถึงความแตกต่างระหว่างการใช้ free mail กับ email ที่ทางราชการกำหนด คำถามข้อ 7 ถามถึงการ Download โปรแกรม ฟรีแวร์ จากเว็บไซต์ มาติดตั้งในคอมพิวเตอร์เครือข่าย ซึ่งอาจมีความเสี่ยงต่อภัยคุกคามที่แอบแฝงมากับโปรแกรมได้ มีผู้อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 66.1 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการอีกจำนวนมากที่ใช้โปรแกรม ฟรีแวร์ จากเว็บไซต์ เพื่อสะดวกมาติดตั้งใช้งาน การควบคุมเรื่องโปรแกรม ฟรีแวร์ ทำได้ยาก นอกจากข้าราชการจะตระหนักถึงภัยคุกคามที่แอบแฝงมา ส่วนผู้ที่ไม่เคยใช้ ค่าอัตราร้อยละ 33.9 เป็นข้าราชการที่รู้ถึงภัยเสี่ยงหรือไม่ก็เป็นข้าราชการที่จัดการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ด้านการลงโปรแกรม เพื่อใช้เองไม่เป็น เป็นเพียงแค่ผู้ใช้งานอย่างเดียว คำถามข้อ 8 ถามถึงการศึกษาค้นคว้าหาความรู้

เพิ่มเติมของตนเองเกี่ยวกับภัยคุกคาม มีผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 51 วิเคราะห์ว่า ข้าราชการ ร้อยละ 51 ไม่เคยผ่านการศึกษา ค้นหา ความรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวกับ นโยบายการป้องกัน virus ที่อาจ แอบแฝงมาในคอมพิวเตอร์ อาจเป็นเพราะว่ากำลังพลส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการทำงานเฉพาะเรื่อง ในหน้าที่ส่วนมากจะขาดการดูแลรักษาหรือหาความรู้เพิ่มเติมมาเพื่อป้องกันภัยต่อคอมพิวเตอร์ ของตนเองเป็นเพียงแค่ผู้ใช้งานอย่างเดียว คำถามข้อ 9 ถามถึงการนำ usb flash drive ไปใช้กับ คอมพิวเตอร์ที่ไม่มีระบบป้องกัน antivirus มีผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 68.9 วิเคราะห์ได้ว่า ข้าราชการส่วนใหญ่รู้ตระหนักถึงภัยคุกคามที่อาจแอบแฝงมากับ usb flash drive แต่ด้วยภารกิจ เร่งด่วน เพื่อให้ทันต่อผู้บังคับบัญชา เลยต้องใช้งานดังกล่าว แล้วค่อยนำกลับมา scan กับเครื่องที่มี ระบบป้องกันที่ดี อีกครั้ง คำถามเกี่ยวกับด้าน นโยบาย ข้อกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ จำนวน 1 ข้อ เป็นคำถามข้อ 10 ถามถึงการศึกษาเกี่ยวกับวิธีป้องกันภัยคุกคาม กฎหมาย นโยบาย ต่าง ๆ ว่าข้าราชการได้ทำการศึกษาหาความรู้ในเรื่องนี้บ้างหรือไม่ มีผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ 51 วิเคราะห์ว่าส่วนมากจะเป็นผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม และไม่เคยเข้าใจถึงภัยคุกคามผลเสีย ของภัยคุกคาม เป็นเพียงแค่ผู้ใช้งานทั่วไป ทำงานเฉพาะหน้าที่ จึงไม่ใส่ใจที่จะทำการศึกษา หาความรู้ในเรื่องดังกล่าว

5.1.4.1 การทดสอบพฤติกรรมความเสี่ยงเปรียบเทียบ ระหว่าง ข้าราชการตำแหน่ง หน้าที่แต่ละลำดับชั้น ผลวิเคราะห์ทางด้านข้อมูล ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มีความเสี่ยงจากการ ทดสอบทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการชั้นประทวน มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการ ลูกจ้างพนักงานราชการ มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น 5 ข้อ วิเคราะห์ว่า จากที่เห็น ข้าราชการ ทุกระดับชั้น ยังคงมีความเสี่ยงในด้านข้อมูลอยู่ในระดับสูง ดังเหตุผลที่กล่าวมาว่าเรื่องของหน้าที่ งานเร่งด่วน ต้องให้ทันต่อผู้บังคับบัญชา มอบหมาย ด้านป้องกันภัยคุกคาม ข้าราชการ ชั้นสัญญาบัตร มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น 3 ข้อ ข้าราชการชั้นประทวน มีความเสี่ยง จากการทดสอบทั้งสิ้น 4 ข้อ ข้าราชการลูกจ้างพนักงานราชการ มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น 4 ข้อ วิเคราะห์ว่า จากที่เห็น ข้าราชการทุกระดับชั้น ยังคงมีความเสี่ยงในด้านภัยคุกคามอยู่ในระดับสูง ดังเหตุผลที่กล่าวมาด้วย ว่าเรื่องของหน้าที่และงานเร่งด่วน ต้องทันต่อผู้บังคับบัญชามอบหมาย ด้านกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น ร้อยละ 54.5 ข้าราชการชั้นประทวน มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น ร้อยละ 45 ข้าราชการ ลูกจ้างพนักงานราชการ มีความเสี่ยงจากการทดสอบทั้งสิ้น ร้อยละ 65.5 วิเคราะห์ว่า จากที่เห็น ข้าราชการชั้นสัญญาบัตร กับลูกจ้างพนักงาน ยังคงมีความเสี่ยงในด้านกฎหมาย อยู่ในระดับสูง เพราะความไม่มีประสบการณ์ไม่รู้และเข้าใจที่ถูกต้อง ในระหว่างที่ข้าราชการประทวนใช้ความรู้ และประสบการณ์การทำงานผลความเสี่ยงในข้อนี้เล็กน้อยกว่า

5.1.4.2 การทดสอบพฤติกรรมการความเสี่ยงเปรียบเทียบ ระหว่าง ผู้ที่เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม ผลวิเคราะห์ที่ได้คือ ทางด้านข้อมูล ผู้ผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ ผู้ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ วิเคราะห์ว่า ด้วยเหตุผลที่ทำงานเร่งด่วนตามสายงานผู้บังคับบัญชาสั่งมาจึงทำให้ยังมีความเสี่ยงในด้านข้อมูลที่สูงอยู่ ทั้ง ๆ ที่มีความรู้ในด้านนี้ คำถามด้านป้องกันภัยคุกคาม ผู้ผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น 3 ข้อ ผู้ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น 4 ข้อ วิเคราะห์ว่า จากด้วยเหตุผลที่ว่า งานเร่งด่วน ตามสายงานผู้บังคับบัญชาสั่งมา จึงทำให้ยังมีความเสี่ยงในด้านข้อมูลที่สูงอยู่ แต่ก็ยังน้อยกว่าผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม คำถามด้านกฎหมายถูกระเบียบข้อบังคับ ผู้ผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น ร้อยละ 35.4 ผู้ไม่เคยผ่านการฝึกอบรม มีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ทั้งสิ้น ร้อยละ 61.9 วิเคราะห์ว่า เห็นได้ชัดว่า การเข้ารับการฝึกอบรม จะมีอัตราในการเสี่ยงเรื่องนี้อยู่ค่อนข้างน้อย เพราะข้าราชการได้ผ่านการฝึกอบรม ด้าน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มาแล้ว จึงทำให้เกิด มีความรู้ในเรื่องนี้อยู่บ้าง ผิดจากบุคคลที่ไม่ได้เข้ารับการอบรม จะไม่มีโอกาสที่จะได้รับรู้เรื่องดังกล่าว ถ้าไม่สนใจเพราะบุคคล ก็จะไม่นึกหา ความรู้ หรือรอบรู้ได้ ถ้าไม่มีการฝึกอบรม ชี้แนะ ให้เห็นถึงภัยคุกคามต่าง ๆ

5.1.5 ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะไว้

ผลการวิเคราะห์พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ตอบแบบสอบถามในข้อนี้ มีเพียงข้าราชการบางคนเท่านั้นที่ให้ข้อมูลในส่วนนี้ ส่วนมากจะเป็นว่าให้เปิดการอบรม ออกกฎระเบียบมาใช้ให้กำลังพลทราบ ส่วนที่ไม่ตอบคำถามในส่วนนี้วิเคราะห์ว่า ไม่มีเวลาให้ในการตอบแบบสอบถาม เร่งรีบที่จะตอบแบบสอบถาม ไม่รู้ว่าจะเสนอแนะอะไรดีก็จะวางไว้

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากผลการวิเคราะห์ที่ผ่านมาส่วนใหญ่ข้าราชการ ใน กองบัญชาการกองทัพไทย เป็นเพียงผู้ใช้งานอย่างเดียว ขาดความรู้เรื่องการดูแลรักษาคอมพิวเตอร์และขาดการเอาใจใส่ต่อภัยคุกคาม อีกเป็นจำนวนมาก ด้วยการทำงานเฉพาะหน้าที่ตำแหน่งการทำงาน จึงมุ่งเน้นงานให้ผลสัมฤทธิ์ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา คอมพิวเตอร์เป็นของสำนักงาน มีผู้ใช้งานร่วมกัน จึงไม่คิดที่จะใส่ใจดูแลดีพอเหมือนกับคอมพิวเตอร์ส่วนตัว การระวังป้องกันภัย จึงทำได้น้อย นอกเสียจาก จะเป็นงานลับเฉพาะที่ไม่ต้องการให้ผู้อื่นล่วงรู้ ก็จะจัดการกับข้อมูลได้เป็นอย่างดี ข้าราชการใน กองบัญชาการกองทัพไทย อีกจำนวนมาก ที่ยังขาดการเข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย เนื่องจากเหตุเรื่องงบประมาณ การฝึกอบรม มีเพียงปีละครั้ง และจำกัดด้วยอัตราการเข้ารับการฝึกอบรม จึงทำ

ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่ เป็นข้าราชการสัญญาบัตร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้แทนของหน่วยเข้ารับการฝึกอบรมเท่านั้น ข้าราชการที่เป็นเพียงผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายเพียงอย่างเดียว จึงไม่มีความรู้และตระหนักในเรื่องภัยคุกคามดังกล่าว นอกเสียจากข้าราชการที่มีความรู้ความสนใจด้านคอมพิวเตอร์ จากการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียน หรือจากข้อมูลข่าวสารทั่วไป

ข้อควรเน้นในการจัดการฝึกอบรม เรื่องการสอนเข้ารหัสเพื่อการรักษาความปลอดภัย เรื่องการ Backup ข้อมูล ขั้นตอนทำอย่างไร ผลดีผลเสียของการไม่ Backup ข้อมูล เป็นอย่างไร เรื่องการแชร์ข้อมูลกันผ่านในระบบเครือข่าย การตั้งค่าการแชร์ที่ถูกต้อง ผลเสียของการแชร์ข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย เรื่องการให้ความรู้โปรแกรม Antivirus ที่ กองบัญชาการกองทัพไทย จัดให้มีวิธีการใช้งานอย่างไร ลักษณะของการทำงานโปรแกรม Antivirus เพื่อให้เกิดความมั่นใจกับผู้ใช้จะได้ไม่ใช้โปรแกรม Antivirus ชนิดอื่น ที่ทางราชการกำหนด ให้ความรู้เกี่ยวกับ ชนิดของภัยคุกคามที่แอบแฝงเข้ามา การตรวจค้นพบ บ่อยที่สุด สาเหตุเกิดจากอะไร เรื่องกฎหมาย พรบ. คอมพิวเตอร์ เบื้องต้น ควรเน้นความง่าย ต่อการจดจำของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมรวมทั้ง กฎระเบียบนโยบายต่าง ๆ เป็นพิเศษ

จึงเห็นควรให้ทุกหน่วยจัดข้าราชการเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นตัวแทน เข้ารับการฝึกอบรม หลักสูตร การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย ให้มีระดับความรู้ความสามารถที่จะปกป้องภัยอันตรายจากภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้น ได้กับข้อมูลของทางราชการ และสามารถถ่ายทอดได้ นำความรู้ที่ได้ไปจัดการฝึกอบรมยังหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้เพื่อนข้าราชการได้รับรู้ถึงอันตรายต่าง ๆ จากภัยคุกคาม ที่อาจเกิดขึ้นในระบบเครือข่าย ภายใน กองบัญชาการกองทัพไทย ได้ หลักจากผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจัดให้มีการฝึกอบรมภายในหน่วยงานของตนเอง แล้วรายงานผลการจัดฝึกอบรมภายในหน่วย กลับมายัง กรมการสื่อสารทหาร ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดูแล เรื่องการจัดการฝึกอบรม หลักสูตร การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ของ กองบัญชาการกองทัพไทย เพื่อที่จะได้รายงานผลการจัดการฝึกอบรม นำเรียน ผู้บัญชาการทหารสูงสุด รับทราบข้อมูลต่อไป และเห็นควรสอดแทรกลงไป ในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ทางราชการจัดให้มีการฝึกอบรมเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยต่าง ๆ และงานในด้านสารบรรณ